

زبانی برای انتقال کلام به حرکتهای ریتمیک

آشنایی با زندگی کارل ارف (۱۸۹۵ - ۱۹۸۲)
بنیانگذار شیوهی آموزش موسیقی به کودکان

کارل ارف در ۱۰ جولای ۱۸۹۵ م. در مونیخ و خانواده‌ای مذهبی متولد شد. پدر و بزرگان وی ارثی بودند. ارف از پنج سالگی نوازندگی پیانو، ارگ و ویلون را آموخت. پس از مدت کوتاهی، به یاری مادرش، با موسیقی سمفونیک و اپرای دوران کلاسیک آشنا شد. از ۱۰ سالگی با دیدار منظم از برنامه‌های هنری مانند کنسرت و تئاتر، استعدادهای هنری خود را شکوفا کرد. پس از پایان دوران دبیرستان، سال‌های ۱۹۱۳ تا ۱۹۱۴ را در آکادمی موسیقی مونیخ تحصیل کرد.

توجه ارف به تئاتر عروسکی، او را با دنیای تئاتر آشنا کرد؛ تا جایی که چند موسیقی متن تئاتر ساخت و اجرا کرد. تئاتر عروسکی، اولین قدم ارف به سوی اپرا بود. در سال ۱۹۱۹ از تئاتر کنار رفت و به مونیخ برگشت تا نیروی خود را برای آهنگ‌سازی و تعلیم موسیقی بگذارد. وی از سال ۱۹۲۰ با ماری ویگمن^۱ همکاری خود را آغاز کرد که از شاگردان دالکروز^۲ بود. به خاطر همین، روش‌های آموزشی ارف در موسیقی کودک، نزدیک و مانند روش‌های موسیقی دالکروز بود، با این تفاوت که تمرکز آموزش ارف، بیش‌تر روی وسایل کوبه‌ای^۳ بود. در سال ۱۹۲۴ ارف و جویند دروتی^۴ مدرسه‌ای را تأسیس کردند که تا بتوانند تناسبی بین ژیمناستیک و موسیقی به وجود آورند. از این سال به بعد، ارف از دنیای موسیقی کناره گرفت و به تحقیق و پژوهش پرداخت.

ارف و آموزش

پایه‌های متد ارف بر این مبنا بود که توسعه‌ی موسیقی در زندگی هر فرد، مخصوص به خود او است. در سن مناسب، آواز خواندن و بازی کردن با وسایل موسیقی کوبه‌ای را یاد می‌گیرد و بعد از توسعه‌ی موسیقایی، نشانه‌های موسیقی را روی خطوط حامل یاد می‌گیرد و می‌تواند آن‌ها را تعبیر و تفسیر کند. در طی این زمان، ملودی‌های ساده‌ای به کودک آموزش داده می‌شود که او را با حرکتهای زیادی آشنا می‌کند. در این روش، چگونگی انتقال کلام به حرکتهای ریتمیک و انتقال آن به آواز خواندن را که برای کودکان امری بسیار طبیعی است، آموزش می‌دهد. بنابراین هنرجویان، حرکت خود را از کلام به حرکت بدنی مانند پریدن، جهیدن و... شروع می‌کنند و در آخر به بازی کردن با وسایل موسیقی هدایت می‌شوند.

ارف معتقد بود، سرآغاز هر تمرین موسیقی، چه ریتمیک و چه ملودیک، باید تمرین حرف زدن یا سخن قرار بگیرد. چرا که کودک اول به حرکت و هیجان می‌آید و سپس حرف می‌زند. این‌گونه روش آموزش، از طریق خود کودک به وجود می‌آید. برای اجرای موسیقی از سازهایی استفاده می‌شود که عبارت‌اند از:

۱. زایلفن‌ها سپر آنو^۵ (با صدای زیر)، آلتو^۶ (با صدای اوج‌دار) و باس^۷ (با صدای بم).

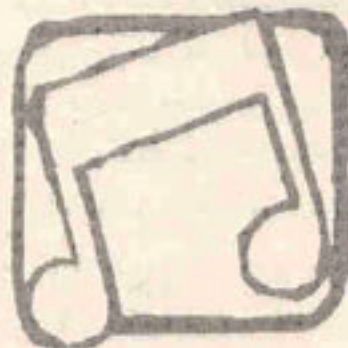
۲. متالفن‌ها^۸

۳. گلو کن اشپیل^۹

در این روش، ملودی حتماً به همراه آواز، موسیقی را در ذهن کودک حفظ می‌کند. ارف روش کار خود را در مجموعه کتابی پنج جلدی به نام «موسیقی برای کودکان» منتشر کرده که تاکنون به ۱۷ زبان ترجمه شده است. روش ارف امروزه در ایران آموزش داده می‌شود. هر چند اخیراً انتقادهایی بر این روش وارد شده و ترویج آن را خلاف فرهنگ بومی به شمار می‌آورند، با این حال هنوز به نظر برخی کارشناسان موسیقی، برای یادگیری اساس موسیقی، این روش بهترین است.

زیرنویس

1. Mary wigman/2. Emilejaques-Dalcroze/3. Percussion/4. Joined Drotee/5. Soprano Xylophone/6. Alto Xylophone/7. Bass Xylophone/8. Metalophone/9. Glockenspiels

اعظم جوانمرد

کارشناس ارشد آموزش و پرورش پیش از دبستان